

Председник Србије Александар Вучић сам је подигао очекивања уочи своје посете Кини од 24. до 28. маја.

Коммерсантъ Подписывайтесь на «Ъ» в МАХ

5К
3 мин.

Александр Вучич вознес свой визит на высший уровень

Неколико дана пре поласка свечано је саопштио да путује у Пекинг по личном позиву председника Кине Си Ђинпинга и да ће „велики кинески председник током маја примити само Трампа, Путина и мене“, подсећа дописник [Коммерсанта](#) са Балкана ГенADIЈ Сисојев.

Штавише, председник Србије изразио је уверење да га у Кини очекује „топлији дочек“ него што су га управо имали председници САД и Русије који су посетили ту земљу.

Као потврду оправданости својих очекивања од посете, Александар Вучић је навео податке који, по његовом мишљењу, показују изузетан раст трговинско-економских односа између Кине и Србије.

„Само немојте да полудите од промена које су се десиле“, упозорио је председник српске новинаре. „Наш извоз у Кину смо повећали 330 пута – пазите, не за 330 одсто, него 330 пута“.

Након тога је прешао на кинеске инвестиције. „Имали смо нула кинеских фабрика, а данас их имамо 37“, изјавио је Александар Вучић и додао да се и од ове посете много очекује. Сам пут у Пекинг и састанак са председником Кине назвао је „врхунцем своје политичке каријере“.

Већ неколико година и у Пекингу и у Београду за опис билатералних односа користи се формула „челично пријатељство“, а као главни циљ готово сваке посете лидера наводи се „даље јачање челичног пријатељства“.

Током прве посете Си Ђинпинга Београду 2016. године потписана је декларација о стратешком партнерству. У јесен 2023. године, када је Александар Вучић посетио Пекинг, између две земље је закључен споразум о слободној трговини, који је у Београду оцењен као „историјски за Србију“.

Београд пре свега рачуна на кинеске инвестиције и кредите, очигледно их преферирајући у односу на европске због брзине и једноставнијих процедура одобравања.

Србија је такође заинтересована да Пекинг подржи њен став по питању Косова. Кина не признаје независност Косова и доследно гласа у складу с том позицијом у Савету безбедности Уједињених нација.

Са друге стране, Пекинг види Србију као важног партнера у реализацији свог стратешког пројекта „Појас и пут“, чији је циљ испорука кинеске робе у Европу.

Ипак, једнако одушевљено као и сада, Александар Вучић је говорио и о својој претходној посети Пекингу у септембру прошле године, током које је три дана учествовао на догађајима поводом 80. годишњице завршетка Другог светског рата.

Тада је председник Србије свечано изјавио да се састао са 12 светских лидера и да је „међу 26 земаља Србија била прва или друга по популарности и препознатљивости“. Такође је похвалио се српским новинарима да „са Сијем може да се састане увек, док наши суседи могу да сањају да га виде макар на разгледници“.

Ипак, током септембарске посете нису постигнути никакви пробојни договори између српског председника и кинеских званичника. Штавише, на друштвеним мрежама и у српским опозиционим медијима широко су дељене протоколарне фотографије из Пекинга, на којима је Александру Вучићу припало место у задњим редовима.

Док се стварна топлина дочека у Кини и резултати посете тек требају проценити, Београд га је испратио масовним протестним скупом. У суботу увече на београдском Тргу Славија окупиле су се десетине хиљада људи, који су захтевали хитно расписивање ванредних избора. Полиција је проценила присуство на 34.300 људи.

Организације које прате скупове процењују да је протест био један од најмасовнијих у последњих годину дана и да је учествовало више од 100.000 људи.

Митинг на Славији протекао је мирно, али су се након његовог завршетка део демонстраната упутио ка згради парламента, испред које се у Пионирском парку налази шаторски камп присталица председника, који полиција строго обезбеђује.

Тамо је дошло до сукоба са полицијом. Демонстранти су полицију гађали петардама, бакљама и боцама, док је полиција одговорила пендрецима и сузавцем. Сукоби су трајали готово до поноћи, а више од 20 учесника нереди је ухапшено. Организатори

протеста су потом на друштвеним мрежама саопштили да се ограђују од поступака радикала и оптужили „криминалне елементе и полицију“ за организацију нереда.

(Данас)